

Program Operacyjny INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO

Narodowe Strategiczne Ramy Odmiesienia 2007 – 2013

Szczegółowy opis priorytetów Kryteria wyboru projektów¹

PRIORYTET V: OCHRONA PRZYRODY I KSZTAŁTOWANIE POSTAW EKOLOGICZNYCH

KONKURS 4/2009 (5.2)

Tekst ujednolicony obowiązujący od 31 marca 2009 r.

przygotowany na podstawie uchwał Komitetu Monitorującego POIiŚ nr 2/2008 oraz nr 3/2008 z dn. 5 lutego 2008 r., nr 14/2008 z dn. 6 marca 2008 r., nr 25/2008 oraz nr 26/2008 z dn. 19 czerwca 2008 r., nr 4/2009 z dn. 31 marca 2009 r.

---

¹ Szczegółowe zasady oceny i wyboru projektów w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko zawarte są w załączniku nr 2 do „Szczegółowego opisu priorytetów Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko” pt. „Organizacja systemu oceny i wyboru projektów w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko”.

Wersja obowiązująca od 31 marca 2009 r.

Kryteria wyboru projektów zostaną przyjęte przez Komitet Monitorujący Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko. W ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko przewidziano następujące tryby wyboru projektów:

- tryb indywidualny;
- tryb systemowy;
- tryb konkursowy.

W przypadku projektów „dużych”², niezależnie od trybu wyboru podejmowana będzie decyzja o przesłaniu projektu do Komisji Europejskiej”.

TRYB INDYWIDUALNY

Tryb indywidualny ma zastosowanie do projektów ujętych w indywidualnym wykazie indywidualnych projektów kluczowych.

Podjęcie decyzji o dofinansowaniu projektu indywidualnego (ujętego w wykazie) podejmowana będzie w oparciu o **kryteria formalne** oraz **kryteria merytoryczne I oraz II stopnia**.

TRYB SYSTEMOWY

Tryb systemowy ma zastosowanie do projektów:

- wytypowanych przez Ministra Zdrowia wybieranych do dofinansowania pod kątem **kryteriów formalnych** oraz **kryteriów merytorycznych I oraz II stopnia**;
- pomocy technicznej wybieranych do dofinansowania pod kątem **kryteriów formalnych** oraz **kryteriów merytorycznych** określonych dla priorytetów XIV i XV.

TRYB KONKURSOWY

Tryb konkursowy ma zastosowanie do projektów wybieranych w ramach konkursów*. Projekty konkursowe wybierane będą do dofinansowania w oparciu o **kryteria formalne, kryteria merytoryczne I stopnia** oraz **kryteria merytoryczne II stopnia**.

---

² Zgodnie z art. 41 pkt. 2 Rozporządzeniem Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006r. *ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz.U. L 210 z 31.07.2006* decyzją dotyczącą dofinansowania dla projektu dużego podejmuje Komisja Europejska. Zgodnie z art. 39 ww. rozporządzenia dużymi projektami są zadania, których całkowity koszt przekracza kwotę 25 mln euro w przypadku środowiska naturalnego oraz 50 mln euro w przypadku innych dziedzin.

* Za wyjątkiem projektów priorytetu IV *Przedsięwzięcia dostosowujące przedsiębiorstwa do wymogów ochrony środowiska. Zasady oceny i wyboru projektów* tego priorytetu zawarte są w karcie danego działania.

Niniejszy dokument zawiera zestawienie kryteriów wyboru projektów dla operacji wspieranych w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2007 – 2013.

Kryteria wyboru projektów dzielą się na:

- **kryteria dostępu** – mające zastosowanie dla projektów wybieranych w ramach działań od 4.2 do 4.6. Kryteria te zawierają się w kartach poświęconych poszczególnym działaniom od 4.2 do 4.6.
- **Kryteria formalne** – mające zastosowanie do projektów wybieranych w trybach: indywidualnym, systemowym oraz konkursowym. Kryteria formalne mogą być poszerzone o kryteria szczegółowe dla danego typu projektu. Dodatkowe kryteria formalne zawierają się w karcie poświęconej danemu działaniu w niniejszym dokumencie.
- **Kryteria merytoryczne I stopnia** – mające zastosowanie do projektów wybieranych w trybie konkursowym systemowym i indywidualnym. Kryteria merytoryczne I stopnia mają charakter kryteriów indywidualnych dla danego typu projektu i zawierają się w karcie poświęconej danemu działaniu w niniejszym dokumencie.
- **Kryteria merytoryczne II stopnia** – mające zastosowanie do projektów wybieranych w trybach: indywidualnym, systemowym z wyjątkiem projektów pomocy technicznej* oraz konkursowym. Kryteria merytoryczne II stopnia mogą być poszerzone o kryteria szczegółowe dla danego typu projektu. Kryteria merytoryczne II stopnia zawierają się w karcie poświęconej danemu działaniu w niniejszym dokumencie.

---

* Kryteria merytoryczne odnoszące się do projektów pomocy technicznej zawierają się w karcie danego działania.

1. Kryteria formalne*

I.p.	Nazwa Kryterium	Opis Kryterium	TAK/NIE
1.	Wniosek złożony w terminie.	Termin składania wniosków, w przypadku projektów konkursowych podany jest w ogłoszeniu o naborze wniosków. Termin składania wniosków dla projektu indywidualnego zawarty jest w pre-umowie.	
2.	Wniosek sporządzono na obowiązującym formularzu.	Formularz wniosku dostępny jest na stronach internetowych MRR, do których odwołanie zawiera się w ogłoszeniu o naborze wniosków. (Formularz dotyczący projektów pomocy technicznej dystrybuowany będzie indywidualnie do potencjalnych beneficjentów).	
3.	Wniosek wypełniony jest w języku polskim.	Informacje w treści wniosku spełniają wymogi ustawy z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim. Tytuł i opis projektu w jasny i nie budzący wątpliwości sposób powinien obrazować faktyczne zadanie lub realizację pewnego etapu większego przedsięwzięcia, które zostanie w określonych ramach zrealizowane.	
4.	Zgodność okresu realizacji z okresem programowym.	Zgodnie z zasadą n+2 realizacja projektu musi zakończyć się przed końcem 2015 roku.	
5.	Kompletność wniosku.	<ul style="list-style-type: none"> - wymagana liczba egzemplarzy wniosku, - wniosek zawiera wszystkie strony, - wszystkie wymagane pola we wniosku zostały uzupełnione, - wniosek zawiera poprawne wyliczenia arytmetyczne, - wersje papierowe i elektroniczna wniosek są tożsame, - wniosek jest podpisany przez osobę upoważnioną, - wniosek opatrzony jest pieczęcią wnioskodawcy, 	
6.	Wniosek posiada komplet załączników.	<p>Zakres wymaganych załączników projektów konkursowych zawarty jest w ogłoszeniu o naborze wniosków. W przypadku projektów indywidualnych i systemowych zestawienie wymaganych dokumentów określa instytucja przyjmująca wnioski.</p> <p>Załączniki do wniosku są ważne i zgodne z odpowiednimi polskimi oraz unijnymi przepisami szczególnie jeśli chodzi o przepisy o ochronie środowiska, przepisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustawy z 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane.</p>	

* Nie dotyczy działania 4.1 Wsparcie systemów zarządzania środowiskowego.

7.	Zgodność z Programem Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko oraz „Szczegółowym opisem priorytetów POIiŚ”.	<p>Aby kryterium było spełnione wszystkie poniżej określone elementy muszą zostać spełnione:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Typ/rodzaj projektu zgodny z przewidzianym w szczegółowym opisie priorytetów POIiŚ - Typ beneficjenta - Zachowanie pułapu maksymalnego poziomu dofinansowania, - Spełnienie warunku minimalnej/maksymalnej wartości projektu (nie dotyczy pomocy technicznej), - Beneficjenci objęci projektem są uprawnieni do ubiegania się o przyznanie dofinansowania w zakresie określonym we wniosku
8.	Strategiczny charakter projektu***	<p><i>Projekt realizuje cele dokumentu strategicznego przyjętego przez Radę Ministrów lub inny właściwy podmiot na poziomie krajowym (np. SRK) oraz dokumentu strategicznego na poziomie UE (np. SWW). W uzasadnionych przypadkach możliwe jest wskazanie projektu dokumentu, który został już w części dotyczącej danego projektu uzgodniony, przed jego zatwierdzeniem.</i></p> <p><i>Właściwa IP określiła szczegółową listę dokumentów, które zostaną wykorzystane przy ocenie przez daną instytucję*.</i></p>
9.	Skala oddziaływania projektu (ponadregionalna i krajowa)***	<p>Ujęcie projektu w strategiach o charakterze ponadregionalnym. W przypadku braku takich dokumentów, należy uzasadnić oddziaływanie wykraczające poza obszar województwa, w którym realizowany jest projekt.</p>
10.	Wnioskodawca nie podlega wykluczeniu z ubiegania się o dofinansowanie.	<p>Na podstawie art. 211 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych.</p>

2. Kryteria merytoryczne I stopnia - kryteria merytoryczne I stopnia zawierają się w karcie poświęconej danemu działaniu.

* Lista dokumentów zostanie umieszczona na stronie internetowej instytucji zarządzającej pod adresem www.poiis.gov.pl

*** Nie dotyczy priorytetów XIV I XV (Pomoc techniczna)

3. Kryteria merytoryczne II stopnia**

L.P.	NAZWA KRYTERIUM	OPIS KRYTERIUM	TAK/NIE
1.	Kompletność dokumentacji aplikacyjnej: wniosku i załączników.	Zakres wymaganych załączników projektów konkursowych zawarty jest w ogłoszeniu o naborze wniosków. W przypadku projektów indywidualnych zestawienie wymaganych dokumentów określa instytucja przyjmująca wnioski..	
1.1	Poprawność analizy finansowej i ekonomicznej	Sprawdzana jest zgodność z wytycznymi MRR w zakresie wybranych zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód (gdą mają zastosowanie), spójność i czytelność przyjętych dodatkowych założeń, poprawność dokonanych wyliczeń w szczególności wyliczeń mających wpływ na wysokość wydatków kwalifikowanych, w tym wielkość luki finansowej. Kryterium nie ma zastosowania jeśli poprawność została sprawdzona na wcześniejszym etapie oceny projektu, a dane mające wpływ na poziom dofinansowania nie uległy zmianie.	
1.2.	Spójność informacji zawartych we wniosku, załącznikach do wniosku.	Ocena polegać będzie na weryfikacji spójności informacji zawartych we wniosku oraz załącznikach do wniosku w tym dokumentacji technicznej. Wymóg spójności dokumentów nie oznacza konieczności sporządzenia na nowo dokumentów przygotowanych na wcześniejszym etapie przygotowania projektu (np. studium wykonalności). Różnice pomiędzy dokumentami przygotowywanymi w oparciu o ogólne informacje a dokumentem ostatecznym nie oznaczają niespełnienia kryterium, konieczne jest jedynie wyjaśnienie przyczyn różnic oraz zaktualizowanie informacji, które są umieszczone we wniosku o dofinansowanie, w szczególności tych mających wpływ na wysokość dofinansowania.	
1.3.	Poprawność identyfikacji i przypisania wydatków projektu z punktu widzenia ich kwalifikowalności	Sprawdzana jest potencjalna kwalifikowalność wydatków planowanych do poniesienia na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie, czyli poprawność przypisania wydatków do wydatków kwalifikowalnych zgodnie z zasadami zawartymi w „Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO IiŚ”, w tym zgodność z zasadą niezbędności wydatku dla realizacji projektu. Ponadto weryfikowana jest zasadność przypisania do wydatków kwalifikowalnych tych wydatków, dla których, zgodnie z Wytycznymi, warunkiem koniecznym dla ich uznania za kwalifikowalne jest ich wskazanie we wniosku o dofinansowanie i w umowie o dofinansowanie.	
2.	Gotowość techniczna projektu do realizacji na poziomie wymaganym dla danego priorytetu / działania PO IiŚ	W zależności od priorytetu/działania/typu projektu udokumentowane prawo do dysponowania gruntami lub obiektami na cele inwestycji, posiadanie wymaganej dokumentacji technicznej i projektowej, wymaganych prawem decyzji, uzgodnień i pozwoleń administracyjnych. Szczegółową listę wymaganych dokumentów określa instytucja organizująca konkurs w ogłoszeniu o konkursie. W przypadku projektów indywidualnych i systemowych określa instytucja pośrednicząca.	

** Nie dotyczy projektów priorytetu IV *Przedsięwzięcia dostosowujące przedsiębiorstwa do wymogów ochrony środowiska*. Kryteria merytoryczne II stopnia odnoszące się do tego priorytetu zawierają się w karcie danego działania.

3.	<p>Gotowość organizacyjno-instytucjonalna projektu w obszarze zawierania umów.</p>	<p>Czy beneficjent posiada procedury (tryb postępowania) w obszarze zawierania umów dla zadań objętych projektem (w przypadku umów zawieranych zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych zgodność z zasadami obowiązującymi w ramach PO IiŚ jest zapewniona przez działanie zgodnie z tą ustawą. W przypadku umów do których nie stosuje się ustawy Prawo zamówień publicznych Beneficjent powinien przedstawić wewnętrzne procedury uwzględniające zasady zawierania umów określone w <i>Wytycznych do kwalifikowania wydatków w ramach PO IiŚ</i>).</p> <p>Kryterium spełnione jest w przypadku, gdy Beneficjent przedstawi procedury wymagane zgodnie z kryterium, które są zgodne z zasadami obowiązującymi w PO IiŚ.</p> <p>W przypadku projektów zakończonych przed przedłożeniem wniosku o dofinansowanie, należy przedstawić procedury zgodnie z którymi beneficjent zawierał umowy dla zadań objętych projektem.</p>
4.	<p>Trwałość projektu</p>	<p>Zdolność do utrzymania produktów projektu, co najmniej 5 lat po zakończeniu realizacji.</p>
5.	<p>Wykonalność finansowa projektu</p>	<p>Sytuacja finansowa beneficjenta/operatora nie zagraża realizacji i utrzymaniu rezultatów projektu, potwierdzone, wiarygodne źródła współfinansowania projektu.</p>
6.	<p>Efektywności energetyczna proponowanych rozwiązań technicznych lub brak wpływu na efektywność energetyczną.</p>	<p>Kryterium jest spełnione, jeżeli z dokumentacji wynika, iż tam, gdzie to mogło mieć uzasadnienie racjonalne zużycie energii, efektywność energetyczna, użycie energii ze źródeł odnawialnych, działania redukujące i kompensacyjne, jak również promocja niskowęglowych rozwiązań, zostały wzięte pod uwagę przy wyborze wariantów lub na innym właściwym etapie przygotowania projektu, lub opisano proces, w ramach którego będą te elementy brane pod uwagę na dalszych etapach.</p> <p>Kryterium jest również spełnione w przypadku, kiedy typ projektu wskazuje na niewielki ewentualny wpływ na efektywność energetyczną danego typu projektów.</p> <p>Nie ma konieczności ponownej oceny w przypadku, gdy efektywność energetyczna była elementem oceny w ramach kryteriów merytorycznych I stopnia.</p>
7.	<p>Zgodność projektu z wymaganiami prawa dotyczącego ochrony środowiska.</p>	<p>Weryfikacja pełnej dokumentacji zgodnie z wytycznymi w zakresie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć współfinansowanych z krajowych lub regionalnych programów operacyjnych</p> <p>Dokument dostępny jest na stronie internetowej pod adresem: http://www.mrr.gov.pl/</p>

PRIORYTET V: OCHRONA PRZYRODY I KSZTAŁTOWANIE POSTAW EKOLOGICZNYCH

DZIAŁANIE 5.2: ZWIĘKSZENIE DROŻNOŚCI KORYTARZY EKOLOGICZNYCH

Przewidywane tryby wyboru:

- tryb konkursowy

1. Dodatkowe kryteria formalne

<u>I.p.</u>	<u>Nazwa Kryterium</u>	<u>Opis Kryterium</u>	<u>TAK/NIE</u>
11.	Projekt o charakterze powtarzalnym – realizowany z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi	Opis V osi priorytetowej zakłada wspieranie projektów o charakterze powtarzalnym – realizowanych z wykorzystaniem metod i narzędzi o potwierdzonej skuteczności. Beneficjent powinien zadeklarować czy planowany projekt spełnia to założenie.	
12.	Poprawność wykonania planu realizacji przedsięwzięcia	Ocenie podlega zgodność załączonego do wniosku <i>Planu realizacji przedsięwzięcia</i> z instrukcją jego wykonania oraz wymogami określonymi w ogłoszeniu o konkursie	
13.	Pozytywna opinia służb odpowiedzialnych za ochronę przyrody na obszarze na którym realizowany będzie projekt	Ocenie podlega czy zasadność realizacji projektu została potwierdzona przez właściwego regionalnego dyrektora ochrony środowiska, Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska lub dyrektora parku narodowego w przypadku projektów w parkach narodowych.	

**2. Kryteria merytoryczne I stopnia
ZWIĘKSZANIE DROŻNOŚCI KORYTARZY EKOLOGICZNYCH**

Nr	Kryteria	Opis kryterium	Zasady oceny kryterium	Waga	Punktacja	Max. punktacja	Wynik
1.	Wartość merytoryczna projektu oraz zakładane efekty ekologiczne	<p>Ocena opiera się na siedmiu kryteriach cząstkowych, które służą określeniu wartości merytorycznej projektu oraz zakresu, realności i trwałości zaplanowanych efektów ekologicznych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Celowość realizacji proponowanego projektu. 2. Lokalizacja przedsięwzięcia na szlaku migracji zwierząt. 3. Trafność i adekwatność zaplanowanych zadań z punktu widzenia realizacji założonych celów. 4. Kompleksowość proponowanych działań z punktu widzenia potrzeb gatunków znajdujących się w zasięgu oddziaływania projektu oraz komplementarność podejmowanych działań z innymi działaniami realizowanymi na obszarze objętym projektem. 5. Adekwatność zastosowanych metod i technologii. 6. Zgodność z lokalnymi planami i programami ochrony gatunków i/lub siedlisk (jeśli istnieją). 7. Realność oraz zagrożenia dla osiągnięcia oczekiwanych efektów ekologicznych. 	<p>3p. – w dużym stopniu spełnia kryterium, 2p. – w średnim stopniu spełnia kryterium, 0p. – w niewielkim stopniu spełnia kryterium,</p>	<p>4 1 3 2 2 1 4</p>		55	

2.	Znaczenie korytarza	Oceniana będzie ranga korytarza tj. jego znaczenie dla utrzymania ciągłości między obszarami przyrodniczymi, w szczególności obszarami NATURA 2000.	3 p. - Projekt ważny dla utrzymania spójności obszarów NATURA 2000 2 p. - Projekt ważny dla utrzymania ciągłości korytarzy ekologicznych o znaczeniu europejskim lub krajowym 1 p. - Projekt ważny dla utrzymania ciągłości regionalnych korytarzy ekologicznych	4	12	
3.	Skala projektu	Celem jest określenie skali oddziaływania projektu, czy jest to pojedyncze przedsięwzięcie czy grupa powiązanych przedsięwzięć	2 p. - Grupa powiązanych funkcjonalnie przedsięwzięć 1p. – Pojedyncze przedsięwzięcie	2	4	
				71	71	Suma

Metodyka oceny dla kryterium nr 1 *Wartość merytoryczna projektu oraz zakładane efekty ekologiczne dla Działania 5.2*

Ocena opiera się na siedmiu kryteriach cząstkowych, które służą określeniu wartości merytorycznej i poprawności metodologicznej projektu oraz zakresu, realności i trwałości zaplanowanych efektów.

Za każde kryterium cząstkowe ekspert może przyznać od 0 do 3 punktów, oceniając w jakim stopniu przyjęte rozwiązania wpływają na spełnienie poszczególnych kryteriów:

3p. – dużym,

2p. – średnim,

0p. – niewielkim,

Uwaga: Przyznanie 0 punktów w którymkolwiek z kryteriów cząstkowych powoduje odrzucenie wniosku.

Opis kryteriów cząstkowych:

1. Celowość realizacji proponowanego projektu.

Ocenie podlega czy realizacja projektu jest celowa i uzasadniona z punktu widzenia występowania rzeczywistych ograniczeń dla przemieszczania się zwierząt. Osoba oceniająca odniesie się do założonych celów projektu i określi ich adekwatności do występujących potrzeb, w tym w szczególności skali oraz znaczenia zidentyfikowanych barier.

2. Lokalizacja przedsięwzięcia na szlaku migracji zwierząt.

Beneficjent powinien w wiarygodny sposób udokumentować, że projekt realizowany będzie na szlaku migracji zwierząt. Ocena dotyczy przedstawionych informacji nt. szlaków migracji zwierząt (istniejących opracowań naukowych, wykonanych lub planowanych inwentaryzacji przyrodniczych). Osoba oceniająca określi czy obiekt lub wszystkie obiekty (w przypadku projektów zakładających realizację kilku przejść dla zwierząt) znajdują się na szlaku migracji zwierząt.

3. Trafność i adekwatność zaplanowanych zadań z punktu widzenia realizacji założonych celów.

Ocenie podlega czy zaplanowane w ramach projektu zadania są właściwe i niezbędne z punktu widzenia realizacji założonych celów. Osoba oceniająca odniesie się do zaplanowanych działań i porówna ich adekwatność w stosunku do celów projektu.

4. Kompleksowość proponowanych działań z punktu widzenia potrzeb gatunków znajdujących się w zasięgu oddziaływania projektu oraz komplementarność podejmowanych działań z innymi działaniami realizowanymi na obszarze objętym projektem.

Ocenie podlega w jakim stopniu planowane działania wpływają na ograniczenie negatywnego oddziaływania występujących barier oraz czy zaplanowane działania są wystarczające dla zminimalizowania negatywnego wpływu czynników ograniczających przemieszczanie się zwierząt. Preferowane będzie podejście kompleksowe zapewniające pełną i długofalową ochronę populacji gatunków.

Przedmiotem oceny będzie również związek projektu z dotychczas podejmowanymi działaniami ochronnymi. Najwyższą ocenę uzyskają projekty, które są częścią lub są powiązane z innymi działaniami dotyczącymi ochrony gatunków lub siedlisk, które były podejmowane na obszarze objętym projektem.

5. Adekwatność zastosowanych metod i technologii.

Ocenie podlega czy planowane metody realizacji projektu lub stosowane rozwiązania technologiczne są zgodne i dostosowane do występujących uwarunkowań, np. warunków terenowych oraz specyficznych potrzeb, cech oraz behawioru gatunków dla których tworzone jest przejście. Zaproponowane rozwiązania techniczne powinny zapewnić skuteczne przemieszczanie się zwierząt. Ocenie podlegać będą przedstawione informacje nt. przyjętych założeń projektowych.

6. Zgodność z lokalnymi planami i programami ochrony gatunków i/lub siedlisk (jeśli istnieją).

Osoba oceniająca określi w jakim stopniu zaproponowane w ramach projektu zadania oraz metody i technologie nawiązują do planów i programów wyznaczających ramy dla realizacji tego rodzaju przedsięwzięć oraz programów i planów ochrony obszarów chronionych lub programów ochrony gatunków i/lub siedlisk.

W przypadku, gdy lokalne plany lub programy ochrony gatunków nie zostały opracowane dla obszaru, gatunku, siedliska, którego dotyczy projekt, osoba oceniająca wniosek przyporządkowuje kategorię „nie dotyczy”.

7. Realność oraz zagrożenia dla osiągnięcia oczekiwanych efektów ekologicznych.

Osoba oceniająca określi czy zaplanowane efekty ekologiczne są realne oraz oszacuje prawdopodobieństwo ich osiągnięcia i utrzymania, biorąc pod uwagę sposób doboru oraz zakres zaproponowanych zadań oraz metod i technologii wykorzystywanych w trakcie realizacji projektu. Najwyższą ocenę uzyskają projekty o potwierdzonej skuteczności i trwałości. Osoba oceniająca określi również, czy Wnioskodawca trafnie zidentyfikował zagrożenia dla realizacji projektu i zaplanował adekwatne sposoby minimalizacji ryzyka ich wystąpienia.

3. Dodatkowe kryteria merytoryczne II stopnia

Brak